

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Petru Prisăcaru

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Prisăcaru împotriva lui Mihail Diaconu cu privire la recuperarea prejudiciului material

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Mihail Diaconu, casată integral hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 iunie 2016

constată:

La 16 februarie 2015, Petru Prisăcaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Diaconu cu privire la recuperarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că la 23 aprilie 2014 în rezultatul petrecerii licitației publice terenul arabil cu suprafața de 6,7 ha situat în com. Mănoilești or. Ungheni cu numărul cadastral 9247111132 a fost procurat de către el.

Subliniază că este proprietarul terenului nominalizat în baza contractului de vânzare - cumpărare din 21 mai 2014 a terenului agricol înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

Menționează că în perioada iunie 2014 - septembrie 2014, pârâtul a posedat și folosit terenul arabil cu suprafața de 0,6 ha situat în com. Mănoilești or. Ungheni cu numărul cadastral 9247111132 ce-i aparține cu drept de proprietate lui Petru Prisăcaru, fără a achita proprietarului de drept plata pentru folosința terenului.

Subliniază că folosirea terenului de către pârât se confirmă prin încheierea Inspectoratului de Poliție Ungheni din 16 septembrie 2014, prin care se constată că Mihail Diaconu a ocupat ilegal terenul arabil situat în com. Mănoilești, or. Ungheni.

Indicând prevederile art. 14 alin. (1), 316 alin. (1), 315 alin. (1) Cod civil consideră că acțiunile lui Mihail Diaconu de folosire fără drept a terenului arabil constituie o ingerință asupra dreptului de proprietate a sa.

Astfel, fiindu-i cauzat un prejudiciu considerabil de către Mihail Diaconu ocupând și folosind terenul arabil.

Totodată indică că prin folosirea terenului fără a achita careva plăți, i-a fost cauzat și prejudiciu sub formă de venit ratat prevăzut la art. 14 Cod civil în mărime de 5 324 lei.

În această ordine de idei, notează că potrivit certificatului eliberat de Biroul Național de Statistică din 19 noiembrie 2014, roada medie a floarei soarelui constituie 2 230 kg.

Astfel, prin recoltarea floarei soarelui de pe terenul arabil ce aparține cu drept de proprietate i-a fost cauzat prejudiciu sub formă de venit ratat în sumă de 53 613 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1 Protocolul 1 al CEDO, art. 46 din Constituție, art. 10, 14, 315-317 Cod civil, art. 5-7, 25-27, 55-56, 60, 86, 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Mihail Diaconu în beneficiul lui Petru Prisăcaru prejudiciul material în sumă de 5 324 lei pentru folosirea terenului arabil, prejudiciul material 53 613 lei pentru recoltarea floarei soarelui și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 iunie 2015, acțiunea a fost admisă integral, a fost încasat de la Mihail Diaconu în beneficiul lui Petru Prisăcaru prejudiciul material în mărime de 5 324 lei pentru folosirea terenului arabil, prejudiciul material în mărime de 53 613 lei pentru recoltarea floarei soarelui și cheltuielile de judecată ce constituie taxa de stat în mărime de 1768 lei, în total 60 705 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, a fost admis apelul declarat de Mihail Diaconu și casată integral hotărârea primei instanțe.

La 21 iulie 2016, Petru Prisăcaru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând - o ilegală și neîntemeiată.

Invocând prevederile art. 13 CEDO, art. 15 Cod civil, art. 432 alin. (1), alin. (2) lit. (b) și (c), art. 130 alin. (2) și (3), art. 239, art. 241 alin. (5) CPC obiectează că decizia instanței de apel se întemeiază pe aprecierea superficială și unilaterală a pricinii, fără a fi stabilite circumstanțe care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, hotărârea neavând putere de convingere.

Ca urmare, relatează că nu este de acord cu argumentul instanței de apel precum că Mihail Diaconu la solicitarea beneficiarilor terenurilor agricole, care dețineau terenurile în baza titlurilor provizorii, acorda servicii de prelucrare a loturilor de teren, în schimbul unei remunerații.

Ori contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC art. 514 Cod civil nu au fost prezentate înscrisuri ce ar deduce faptul ca, Mihail Diaconu prelucra terenul la solicitarea beneficiarilor posesorilor care aveau titluri provizorii.

În opinia recurentului nu este clar în ce bază instanța de apel a constatat că Mihail Diaconu a acorda servicii de prelucrare a loturilor de teren în schimbul unei remunerații.

Consideră că instanța de apel, nu a luat considerație faptul că proprietar al terenului este Petru Prisăcaru, iar Mihail Diaconu care este lider în com. Mănoilești or. Ungheni a folosit terenul dat și a recoltat floarea soarelui de pe terenul ce-i aparține cu drept de proprietate, fără careva temei legal, având în vedere faptul că între ei nu au existat careva raporturi juridice.

La fel, nu este de acord cu poziția instanței de apel care a reținut că anul agricol începe în toamna, perioada când se ară terenul, se prelucrează și se seamănă pământul, iar recolta se adună în toamna anului următor, specificând în acest sens că floarea soarelui se seamănă primăvara, în luna aprilie - mai în dependență de condițiile climaterice.

Notează că instanța de apel eronat a aplicat prevederilor art. 5 alin. (4) din Legea cu privire la arendă în agricultura, având în vedere că nu există niciun contract de arendă încheiat între Administrația Publică Locală și Mihail Diaconu asupra terenului cu suprafața de 0,6 ha situat com. Mănoilești or. Ungheni cu numărul cadastral 9247111132.

Consideră că în speță sunt aplicabile și prevederile art. 317 Cod civil.

Susține că instanța de apel la admiterea demersului privind audierea ca martor a Elenei Cracan și admiterea ca probă a declarațiilor acesteia nu a reținut faptul că în baza sesizării înaintate de Elena Cracan a fost emisă ordonanța de a nu porni urmărirea penală.

Mai indică că potrivit prevederile art. 239, 240 alin. (1) CPC hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauza urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu circumstanțele pricinii, constatate pe parcursul dezbaterilor judiciare, în caz contrar hotărârea fiind lovită de nulitate.

În opinia sa decizia este emisă în contradicție cu circumstanțele pricinii și nu a fost dată o apreciere cuvenită probelor.

Mai mult, indică că din dispozitivul deciziei instanței de apel nu este clar faptul, instanța în urma admiterii cererii de apel a trimis cauza la rejudecare sau a emis o nouă hotărâre.

În acest context, precizând că instanța de apel a aplicat norma de drept material care nu trebuia să fie aplicată și anume art. 5 alin. (4) din Legea cu privire la arendă, nu au fost aplicate normele de drept material care trebuiau să fie aplicate, a fost aplicată eronat regulile cu privire la repartizarea sarcinii de probațiune între părți și a fost încălcată norma de drept procedural prevăzută la art. 372 alin. (1, 1¹, 1²) CPC

La 11 octombrie 2016, Mihail Diaconu a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de Petru Prisăcaru ca inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, pricina a fost ridicată de la examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului declarat de Petru Prisăcaru împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 și remisă la Curtea de Apel Bălți, pentru emiterea unei decizii suplimentare.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, a fost pronunțată o decizie suplimentară, prin care a fost corectată omisiunea.

La 04 ianuarie 2017 Petru Prisăcaru a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei suplimentare cu menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia suplimentară considerând-o ilegală și care nu corespunde tuturor normelor de drept.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea.

Relatează recurentul că din dispozitivul deciziei suplimentare, nu este clar faptul instanța ierarhic inferioară în urma admiterii cererii de apel a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată sau ca tardivă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 17 mai 2016 a fost expediată în adresa părților la 07 iunie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 172) și care a fost recepționată de către recurent la 08 iulie 2016 (f. d.173). Iar, copia deciziei suplimentară din 22 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa părților la 01 decembrie 2016.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Prisăcaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Petru Prisăcaru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Petru Prisăcaru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Petru Prisăcaru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță